

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
BROJ: 126 0 P 216218 23 Gž
Tuzla, 20.11.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija dr sci Faruka Latifovića kao predsjednika vijeća, Alena Žabića i Amele Delić, u pravnoj stvari tužitelja F.K., sina R., ulica ..., L., zastupan po punomoćniku Tefidi Mušanović, advokatu iz Lukavca, protiv tužene JP „Elektroprivreda BiH“ dd Sarajevo – ZD „Rudnici Kreka“ doo Tuzla, zastupani po punomoćniku A.H., uposleniku tuženog, radi utvrđivanja posjeda, vrijednost spora 30.100,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Lukavcu, broj: 126 0 P 216218 21 P od 30.10.2023 godine, u sjednici vijeća održanoj dana 20.11.2024 godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda se potvrđuje.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom I izreke prvostepene presude, odbijen je tužbeni zahtjev kojim je traženo da se utvrdi da je tužitelj stekao posjed u dijelu od 1/1, nekretnine označene kao k.č. broj 1552/13, zvana D., oranica/njiva 3. klase, površine 504 m², upisana u PL broj 131 KO ..., a što je tuženi dužan priznati i dosljedno tome trpiti da se tužitelj upiše sa dijelom od 1/1 u Katastarskom operatu Grada Lukavca, a sve u roku 30 dana od dana prijema prvostepene presude.

Stavom II izreke, obavezan je tužitelj da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 200,00 KM, a sve u roku 30 dana od dana prijema prvostepene presude.

Protiv navedene presude žali se tužitelj iz svih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu skraćeno: ZPP), sa prijedlozima kao u žalbi, te predlaže da drugostepeni sud obaveže tuženog da tužitelju naknadi troškove na ime sastava žalbe u iznosu od 1.583,00 KM.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Žalba nije osnovana.

Iz stanja spisa i razloga pri odlučivanju o tužbenom zahtjevu tužitelja, prvostepeni sud je ocjenom izvedenih dokaza u relevantnom utvrdio da je:

- da je tužitelj u posjedu parcele označene kao k.č. broj 1552/13, zvana D., oranica/njiva 3. klase, površine 504 m² upisana u PL broj 1331 KO ... i to od 1982. godine, na kojoj ima sagrađenu kuću.
- da tužitelj predmetnu parcelu posjeduje po osnovu ugovora broj ov.br.1073/82 zaključenog sa tuženim, dana 22.06.1982. godine, kojim tuženi na korištenje tužitelju daje na korištenje parcelu označenu kao k.č. broj 1552/10, površine 505 m², III klase, KO ... (zemljište po starom premjeru upisano u zk uložak broj 643 KO ..., kao parcela

k.č. broj 1512/5, a u svrhu izgradnje stambenog objekta, a za naknadu od 12120 tadašnjih dinara. Nadalje je navedeno da je tuženi saglasan da se u gruntovnom i katastarskom operatu upiše korištenje parcele koja je predmet Ugovora, a što proizlazi i iz akta tužene broj 1531-1/82 od 15.06.1982. godine.

- da parcela označena kao k.č. broj 1552 do uspostave novog premjera 1975. godine bila upisana u PL broj 131 KO ..., sa nositeljem posjeda Titovi rudnici. Predmetom broj 7/80 navedena parcela je cijepana na parcelu k.č. 1552/1 i k.č. broj 1552/10 u površini od 505m². Nakon toga parcele k.č. broj 1552/1, 1552/10, 1531 i 2127, i nastaju parcele k.č. broj 1552/10 u površini od 306 m² i 1552/13 u površini od 863 m². pa se navedene parcele cijepaju Predmetom broj 17/86 cijepaju se parcele k.č. broj 1552/10 i 1552/13, te na k.č. broj 1552/10 u površini 368m², k.č. broj 1552/13 površine 504 m² i k.č. broj 1552/14 površine 297m². Parcela označena po novom premjeru 1552/13, je po starome premjeru bila označena kao k.č. broj 1512/8 upisana u analogni ZK uložak broj 643 KO ..., dok je digitalizacijom zemljišnih knjiga upisana u novi ZK uložak broj 791 KO

- da u zemljišnoj knjizi za navedenu parcelu, **nisu kao vlasnici/suvlasnici upisani tužitelj ili tuženi**, a navedena parcela ulazi u posjed eksploatacionog polja „Sjeverna sinklinala“, da su parcele k.č. broj 1552/10 i 1552/13 zasebne susjedne katastarske čestice, a stambeni objekt tužitelja se nalazi na parceli k.č. broj 1552/13.

Iz činjeničnih navoda tužbe, proizilazi da je tužitelj osnov za upis „posjeda“ u katastarskom operatu, temeljio na tvrdnjama da je savjestan posjednik jer je predmetne nekretnina stekao na osnovu ugovora, da je protekao rok od 20 godina od kada je tužitelj stupio u posjed nekretnina, te da je uz znanje i saglasnost tužitelja sagradio stambeni objekat, pa je i po osnovu građenja stekao pravo posjeda, za koje nije dužan platiti naknadu jer je istu platio 1982.godine.

Suprotno navodima žalbe tuženog u postupku pred prvostepenim sudom nije učinjena povreda postupka iz člana 8. ZPP, jer je prvostepeni sud pravilno cijenio i doveo u vezu provedene dokaze, niti su učinjene povrede iz člana 209. ZPP, u vezi sa članom 191. stav 4. ZPP, jer pobijana presuda sadrži jasne i neprotivriječne razloge o odlučnim činjenicama.

Kako se tužbom traži utvrđenje „posjeda“, pozivom na institut građenja na tuđem iz člana 59. Zakona o stvarnim pravima (u daljem tekstu: ZSP) i institut dosjeloosti iz člana 58. ZSP-a, pravilno je prvostepeni sud odbio tužbeni zahtjev, navodeći da se, primjenom tih instituta, može steći samo pravo vlasništva (čl. 24, u vezi sa čl. 58. i 59. ZSP-a),

Posjed je faktičko stanje zaštićeno pravom od uznemiravanja ili oduzimanja u posesornoj parnici – čl. 315. st. 1 ZSP-a. Posjed nije pravo, već je pretpostavka i osnova za sticanje pojedinih stvarnih prava (pravo vlasništva, pravo stvarne služnosti), pa se sudska zaštita pruža samo posjedu stvari ili stvarnog prava kao faktičkom stanju, a ne i pravu na posjed kao takvom. Niti, ZSP a ni neki drugi materijalni zakon, ne sadrži odredbu koja predstavlja pravni osnov tužbenog zahtjeva, kakav je u ovoj parnici postavio tužitelj. Činjenica je da je posjedovanje jedno od vlasničkih ovlaštenja (čl. 17. st. 1. ZSP-a), ali izvršavanje ovlaštenja i njegovo pretvaranje u zasebno stvarno pravo, bez pravne norme, nije moguće.

Stranka koja ima interes za upis u katastar zemljišta, kao posjednik ili korisnik iz čl. 60. st. 2. Zakona o premjeru i katastru zemljišta, može to ostvariti u parnici

izvodeći svoje ovlaštenje na upis u katastar zemljišta **iz svog prava vlasništva upisanog u zemljišnoj knjizi**, a što u konkretnoj pravnoj stvari nije slučaj.

Ostale navode žalbe, ovaj sud jeste cijenio, ali ih nije posebno obrazlagao, kada u odnosu na navedeno, proizilazi da su ostali navodi bez odlučnog značaja (čl. 231. ZPP).

Radi toga, žalba je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, na osnovu čl. 226. ZPP-a, u odluci glavnoj stvari, a na osnovu čl. 235. tač. 2. ZPP-a, u odluci o troškovima postupka.

Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka, jer nije uspio u ovom postupku (čl. 386. stav 1., a u vezi s čl. 397. stav 1. ZPP-a).

PREDSJEDNIK VIJEĆA
dr sci Faruk Latifović, s.r.